

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI-4100-01-05/2013
P/13/133

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/133 - Wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w części 85/20 – województwo podlaskie, w zakresie planu finansowego Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Białymstoku
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Stanisław Żukowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84197 z dnia 9 stycznia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Białymstoku, ul. Zwycięstwa 26 a, 15-959 Białystok (dalej <i>WIW</i> lub <i>Inspektorat</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Pilawa, Podlaski Wojewódzki Lekarz Weterynarii ¹ , dalej zwany <i>PWLW</i> (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości² działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 8.334,0 tys. zł (51,3%) wydatków zrealizowanych w WIW oraz badania analitycznego ksiąg rachunkowych. Podstawą oceny pozytywnej jest racjonalne planowanie i gospodarne wydatkowanie środków na realizację zadań, rzetelne i terminowe sporządzenie sprawozdań budżetowych. Stwierdzone nieprawidłowości polegały głównie na:

- nieokreśleniu w zawartych umowach terminów instalacji i uruchomienia chromatografów cieczowego i gazowego oraz przeszkolenia z obsługi urządzeń ani kar za niewykonanie przez dostawców tych zadań,
- dokonaniu wydatków z przekroczeniem wysokości określonej w planie finansowym o łącznie 0,9 tys. zł,
- zaksięgowaniu do niewłaściwych okresów sprawozdawczych wydatków w łącznej kwocie 149,9 tys. zł, co skutkowało negatywną oceną wiarygodności ksiąg rachunkowych w zakresie wpływu na sprawozdawczość bieżącą,
- sporządzeniu wszystkich miesięcznych sprawozdań Rb-28 z realizacji wydatków budżetowych na podstawie nietrwałych zapisów księgowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wydatki budżetowe

1.1. Planowanie wydatków budżetowych

Opis stanu faktycznego

Plan finansowy wydatków WIW na 2012 rok zgodnie z ustawą budżetową³ określono na 5.449,0 tys. zł w rozdziale 01033 *Wojewódzkie Inspektoraty weterynarii* i 501,0 tys. zł

¹ Na mocy § 1 pkt 1 lit. b decyzji Nr 1/11 Wojewody Podlaskiego z 29 grudnia 2011 r. w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu Wojewody Podlaskiego, Podlaski Wojewódzki Lekarz Weterynarii został ustanowiony dysponentem drugiego stopnia środków budżetu państwa, bezpośrednio podległym Wojewodzie Podlaskiemu, dysponentowi części 85/20 – województwo podlaskie (dowód: akta kontroli str. 4-13).

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Ustawa budżetowa z dnia 2 marca 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 273).

w rozdziale 01022 *Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego*. Zaplanowano wyłącznie wydatki bieżące, z uwzględnieniem założeń przedstawionych przez Wojewodę Podlaskiego:

- wydatki ogółem zaplanowano w wysokości określonej przez Wojewodę,
- wydatki na wynagrodzenia określono na poziomie z ustawy budżetowej na 2011 rok,
- przewidziano możliwość wnioskowania o uzupełnienie środków na wypłatę nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych w jednostkach, w których planowane zatrudnienie nie przekraczało 30 osób.

W materiałach przedkładanych przez PWLW na etapie opracowywania projektu planu wydatków sygnalizowano, że zaproponowane przez Podlaski Urząd Wojewódzki (dalej PUW) „kwoty wydatków budżetowych są niewystarczające w stosunku do realnych potrzeb WIW (...)”⁴, ponieważ nie uwzględniają inflacji i nowych zadań, które zostały nałożone na inspekcję weterynaryjną”. (dowód: akta kontroli str. 20-51)

Wydatki ujęte w planie finansowym WIW (zatwierdzonym przez PWLW 23 marca 2012 r.) w łącznej kwocie 5.950,0 tys. zł zostały zwiększone ostatecznie o 11.438,6 tys. zł:

- z rezerwy celowej poz. 57 o kwotę 1.520,0 tys. zł, przeznaczoną na finansowanie skutków zmian systemowych wynikających z art. 94 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych⁵, tj. na wykonanie zadań, które do końca 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych,
- z rezerwy celowej poz. 12 o kwotę 9.979,0 tys. zł, przeznaczoną głównie na dofinansowanie kosztów zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, m.in.: zakup i rzut szczepionki przeciwko wścieklicznie lisów wolno żyjących, prowadzenie monitoringu zakażeń zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w produktach spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz finansowanie programów zwalczania chorób zakaźnych zwierząt,
- z rezerwy celowej poz. 73 o kwotę 68,0 tys. zł na zmiany systemowe oraz niektóre zmiany organizacyjne, z przeznaczeniem na uzupełnienie wydatków na ubezpieczenie społeczne pracowników w związku z podniesieniem o 2% wysokości składki rentowej,
- z ujęcia w planie wydatków WIW kwoty 58,6 tys. zł na uzupełnienie wydatków osobowych, w związku z oszczędnościami wynikającymi głównie z rezygnacji z przejścia na emeryturę urzędników służby cywilnej w niektórych inspektoratach powiatowych, a także zmniejszeń – decyzjami PWLW i Wojewody Podlaskiego – planu wydatków WIW o łącznie 187,0 tys. zł, przeznaczone na potrzeby powiatowych inspektoratów weterynarii.

(dowód: akta kontroli str. 52-114)

Z przyznanych Inspektoratowi z rezerw celowych 11.567,0 tys. zł wykorzystano 10.428,5 tys. zł, tj. 90,2%. Zbadane wydatki w kwocie 8.086,8 tys. zł (77,5%) przeznaczono na zakup i lotniczy rzut szczepionki przeciwko wścieklicznie lisów wolno żyjących (4.090,9 tys. zł), zakup wyposażenia laboratoryjnego (3.342,7 tys. zł), energii cieplnej, odbiór i unieszkodliwienie odpadów oraz naprawę urządzeń.

(dowód: akta kontroli str. 17-18, 179-194)

Główne przyczyny niewykorzystania 1.138,5 tys. zł, to:

- brak konieczności zwalczania epizootii wynikających z zagrożenia chorobami zwierząt (afrykański pomór świń z terenu Rosji i choroba niebieskiego języka u bydła), które nie wystąpiły oraz finansowania wypłat odszkodowań z tym związanych – w rozdziale 01022,
- oszczędności w zakupie materiałów i wyposażenia, usług remontowych i pozostałych oraz zużyciu energii, uzyskanie cen przetargowych niższych niż przewidywano (322,7 tys. zł), poniesienie niższych kosztów badania leków i preparatów weterynaryjnych niż planowano na podstawie wykonania 2011 r. (55,0 tys. zł), a także konieczność zwrotu pobranych zaliczkowo środków na realizację zadań, które do 2010 r. finansowane były z dochodów własnych (48,5 tys. zł) – w rozdziale 01033.

(dowód: akta kontroli str. 17-18)

⁴ Potrzeby te nie zostały określone kwotowo.

⁵ Dz. U. Nr 157, poz. 1241 ze zm.

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania wydatków budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wydatki Inspektoratu zostały zaplanowane oszczędnie i racjonalnie, a dokonane w trakcie roku zmiany były zasadne.

1.2. Realizacja wydatków budżetowych

1. W 2012 r. WIW wydatkował 16.250,1 tys. zł, tj. 93,5% planu po zmianach (17.388,6 tys. zł). Wykorzystano kwotę wyższą niż w 2011 r. o 3.831,5 tys. zł, tj. 30,9% (głównie wskutek ponad 3,5-krotnego wzrostu wartości zakupów inwestycyjnych wyposażenia laboratoryjnego – za 3.570,4 tys. zł). Najwyższe wydatki poniesiono na wynagrodzenia z pochodnymi oraz na zakup i rzut szczepionki przeciwko wścieklicznie lisów wolno żyjących – kolejno 4.736,5 i 4.090,9 tys. zł, tj. 25,2 i 29,1% ogółu wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 10-15, 598-599, 622-623)

Ze względu na finansowanie zadań WIW głównie z rezerw celowych i późne uruchamianie poszczególnych transz rezerwy poz. 12 (ostatnią, trzecią transzę w kwocie 4.433,0 tys. zł⁶ Minister Finansów uruchomił 12 października 2012 r.), 54,4% wydatków rocznych w rozdziale 01033 wykorzystano w IV kwartale 2012 r., w tym 45,4% w grudniu (były to kwoty kolejno 5.979,2 i 4.998,9 tys. zł). (dowód: akta kontroli str. 16, 90-97)

Zobowiązania WIW na koniec 2012 r. wynosiły 368,4 tys. zł i były wyższe o 6,8% niż na koniec roku poprzedniego. Główną pozycję (328,2 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych, które w porównaniu z rokiem 2011 wzrosły o 2,8%. Zobowiązania wymagalne na koniec 2012 r. nie wystąpiły.

(dowód: akta kontroli str. 10-15, 598-599, 622-623, 624)

Zbadane wydatki w łącznej kwocie 8.334,0 tys. zł (51,3% ogółu wydatków WIW) zrealizowano legalnie i gospodarnie⁷, z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸ (dalej zwanej *pzp*), do wysokości określonej w planie finansowym (oprócz 0,9 tys. zł na opłacenie składek ubezpieczenia społecznego i zakup usług telekomunikacyjnych) i właściwie ujęto w księgach rachunkowych (z wyjątkiem zobowiązań w łącznej kwocie 149,9 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 179-221, 348-359, 408-421, 440-453, 464-477)

2. W 2012 r. WIW na wydatki bieżące wykorzystał 12.679,6 tys. zł, tj. 91,8% planu po zmianach. Dominujące pozycje w tej grupie wydatków stanowiły wynagrodzenia i pochodne – 4.736,5 tys. zł (37,4%) oraz zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych – 3.385,4 tys. zł (26,7%). Wzrost wydatków w porównaniu do 2011 r. o 1.256,3 tys. zł (11,0%) nastąpił głównie w zakresie zakupów leków, wyrobów i produktów (o 774,7 tys. zł, tj. 29,7%) oraz usług pozostałych (o 754,5 tys. zł, tj. 43,7%)⁹. Z kolei dzięki negocjacji taryf za prąd, zmianie operatora telefonii stacjonarnej i zawarciu umowy na korzystanie z noclegów w Warszawie podczas delegacji, uzyskano 34,5 tys. zł oszczędności.

(dowód: akta kontroli str. 10-15, 115-116, 598-599, 622-623)

Przeciętne zatrudnienie¹⁰ w 2012 roku w WIW wyniosło 91 osób i było niższe niż w roku poprzednim o dwie osoby (członków korpusu służby cywilnej).

⁶ z której w rozdziale 01033 – *Wojewódzkie inspektoraty weterynarii* ujęto 3,783,0 tys. zł.

⁷ przeznaczono je na zakup szczepionki przeciwko wścieklicznie lisów wolno żyjących oraz innych leków i odczynników weterynaryjnych, wyposażenia laboratoryjnego i energii cieplnej, remont pomieszczeń, odbiór i unieszkodliwienie odpadów, naprawę urządzeń oraz zakup paliwa do samochodów służbowych.

⁸ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

⁹ Z § 4300 w rozdziale 01022 finansowano wydatki na zakup usług związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt u podmiotów zewnętrznych, tj.: łącznych usług weterynaryjnych świadczonych przez prywatnych lekarzy weterynarii, zewnętrznych usług transportowych odpadów laboratoryjnych i utylizacji zwłok zwierzęcych, laboratoryjnych badań weterynaryjnych, usług pocztowych.

¹⁰ W przeliczeniu na pełne etaty.

Wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) wzrosły o 84,8 tys. zł, co wynikało ze zwiększenia o 27,0 tys. zł wydatków na wypłaty dodatków dla urzędników mianowanych w latach 2010–2011 oraz przeniesienia przez Wojewodę Podlaskiego 58,6 tys. zł z rozdziału 01034 Powiatowe inspektoraty weterynarii, na wydatki osobowe członków korpusu służby cywilnej.

(dowód: akta kontroli str. 10-15, 47-51, 98-99, 598-599, 611-613, 622-623)

W 2012 roku przeciętne wynagrodzenie w WIW wynosiło 3.827 zł w grupie członków służby cywilnej i 1.848 zł w grupie osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń. W porównaniu do 2011 r. było ono wyższe odpowiednio o 100 zł (2,7%) i 72 zł (4,1%).

(dowód: akta kontroli str. 611-613)

W 2012 r. w WIW wydatkowano 22,8 tys. zł¹¹ na sfinansowanie wypłat wynikających z dwóch umów zlecenia i pięciu umów o dzieło zawartych z osobami fizycznymi niebędącymi pracownikami jednostki. Przedmiotem umów zlecenia było prowadzenie spraw obrony cywilnej, konsultowanie planów gotowości zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz ochrona nieruchomości WIW. Umowy o dzieło objęły zaś wygłoszenie wykładu nt. „Afrykański pomór świn” w ramach szkolenia w WIW (w związku z zagrożeniem tą chorobą) oraz usługi informatyczne (cztery umowy) dotyczące: transferu danych do nowego programu finansowo-księgowego, obsługi programu „gospodarka magazynowa”, wykonania i wdrożenia oprogramowania gospodarki magazynowej w pracowniach Zakładu Higieny Weterynaryjnej (komórki organizacyjnej WIW) oraz prac konserwacyjnych modułu „Środki trwałe”. Zlecone prace zostały wykonane i sfinansowane zgodnie z umowami, a wydatków dokonano w ramach limitu określonego w planie finansowym.

(dowód: akta kontroli str. 577-588, 622)

3. Wydatki majątkowe – wyłącznie zakupy inwestycyjne – zrealizowano w wysokości 3.570,4 tys. zł (co stanowiło 99,6% planu po zmianach). Były one wyższe niż w 2011 roku o 2.572,2 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 10-15, 598-599, 622-623)

Zbadane wydatki majątkowe w łącznej kwocie 3.342,7 tys. zł (w całości sfinansowane z ostatniej, trzeciej transzy rezerwy celowej poz. 12) poniesiono na zakup wyposażenia laboratoryjnego:

- chromatografów: cieczowego i gazowego – każde z urządzeń było sprzężone z tandemowym spektrometrem mas oraz wyposażone w komputer z oprogramowaniem, monitor LCD, zasilacz UPS i drukarkę,
- wstrzykowego analizatora przepływowego, mineralizatora mikrofalowego do spopielenia próbek, systemu oczyszczania wody, zestawu do ekstrakcji i zagęszczania próbek, dwóch wstrząsarek laboratoryjnych, trzech urządzeń do chłodzenia i/lub zamrażania oraz czytnika mikroplatkowego z zestawem komputerowym.

Dowody zakupu poddano kontroli merytorycznej i finansowej, a zakupione urządzenia prawidłowo ujęto w ewidencji środków trwałych, zaliczając je do właściwej kategorii zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych¹².

Otrzymany 22 listopada 2012 r. chromatograf cieczowy został uruchomiony 8 lutego 2013 r., a otrzymany 14 grudnia 2012 r. chromatograf gazowy 20 marca 2013 r. Płatności za oba chromatografy dokonano w całości w grudniu 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 179-194, 478-576, 631-637)

4. Badaniem objęto postępowania o udzielenie – w trybie przetargu nieograniczonego – trzech zamówień publicznych na łączną kwotę 4.218,9 tys. zł: na dostawę szczepionki przeciwko wściekliźnie do szczepienia lisów wolno żyjących na terenie województwa podlaskiego – dwie partie po 475.860 szczepionek (2.446,3 tys. zł), na remont pomieszczeń pracowni spektrometrii (156,5 tys. zł) oraz dostawę chromatografu cieczowego LC/MS/MS

¹¹ W § 417 – wynagrodzenia bezosobowe.

¹² Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji środków trwałych (Dz. U. Nr 242, poz. 1622).

sprężonego z tandemowym spektrometrem mas (1.616,1 tys. zł¹³). Prawidłowo zastosowano procedury pzp i ujęto rozliczenia finansowe w księgach rachunkowych.

(dowód: akta kontroli str. 408-421, 440-453, 464-477)

5. WIW posiadał rachunek pomocniczy dla środków na wydatki niewygasające (o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych...¹⁴), na którym w 2012 r. nie dokonywano operacji. W 2012 roku WIW nie realizował wydatków z budżetu środków europejskich.

(dowód: akta kontroli str. 174, 376-377, 606)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nierzetelnie zabezpieczono interesy zamawiającego w umowach na dostawę chromatografów cieczowego i gazowego oraz dokonano odbioru tych urządzeń:

- a) w zawartych 26 października 2012 r. dwóch umowach¹⁵ – o wartości 1.616.110 zł i 1.320.405 zł, obejmujących dostawę, montaż, instalację i uruchomienie urządzeń oraz przeszkolenie personelu WIW w zakresie ich obsługi, przewidziano dostawę towaru w terminie do 28 grudnia 2012 r. (§ 1 ust. 4) oraz zapłatę całej należności po zrealizowaniu dostawy, w terminie 30 dni od daty otrzymania faktury (§ 2 ust. 2). Nie określono natomiast terminu wywiązania się dostawców z obowiązku montażu, instalacji i uruchomienia urządzeń oraz przeszkolenia personelu, ani kar umownych za niezrealizowanie tych zadań.

(dowód: akta kontroli str. 486-489, 464-477, 508-509, 515-546, 628-630)

Urządzenia zostały dostarczone, odpowiednio, 22 listopada i 14 grudnia 2012 r., zaś płatności dokonano 18, 19 i 21 grudnia 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 486-495, 505-509, 561-569)

Odnosnie nieokreślenia terminów montażu, instalacji i uruchomienia urządzeń oraz przeszkolenia personelu, jak też kar za niewywiązanie się z tych obowiązków, PWLW, który podpisał obie umowy i zatwierdził faktury do zapłaty oraz st. inspektor w Zespole ds. Administracyjnych, który przygotował postępowanie przetargowe, w tym wzór umowy oraz zatwierdził faktury pod względem merytorycznym, wyjaśnili że:

- obowiązki te mogły być dopełnione po 28 grudnia 2012 r. Mechanizm ten celowo przewidziano w treści umów, ponieważ zamawiający miał świadomość, że termin wykonania remontu pracowni spektrometrii (w której miały zostać zainstalowane oba zestawy) upływa 21 grudnia 2012 r. Instalacja jednego zestawu trwa około siedmiu dni, a instalacja chromatografu gazowego wymaga dodatkowo zapewnienia gazów technicznych, w przypadku których termin dostawy wynosił od dwóch do sześciu tygodni od złożenia zamówienia (przy czym w grudniu 2012 r. zamawiający nie dysponował jeszcze precyzyjną wiedzą o wymaganej czystości niezbędnych gazów),
- w umowach nie określono terminu instalacji i uruchomienia urządzeń oraz przeszkolenia personelu, gdyż zasadniczy był termin dostawy. Szybkie wykonanie pozostałych obowiązków gwarantowało uzależnienie w umowie rozpoczęcia biegu terminu 2-letniej gwarancji od momentu podpisania protokołu instalacji. Określenie kar umownych mogłoby spowodować podniesienie przez wykonawców cen ofertowych, aby skompensować ewentualne roszczenia zamawiającego. W świetle wyjaśnień zamawiający nie przewidywał płatności z tytułu realizacji umowy w kilku transzach, ponieważ liczył się z możliwością dokonania instalacji części towaru po 28 grudnia 2012 r., podczas gdy środki

¹³ była to jedna z 14 części zamówienia na dostawę wyposażenia laboratoryjnego o łącznej wartości szacunkowej 2.926,0 tys. zł.

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach (Dz. U. Nr 249, poz. 1667 ze zm.).

¹⁵ ani w żadnym innym dokumencie sporządzonym w związku z realizacją tych zamówień.

finansowe pochodziły z rezerwy celowej podlegającej wykorzystaniu do 31 grudnia 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 395-396, 382-386, 388-392)

PWLW wyjaśnił ponadto: „*Na wartość obu umów w 99% składa się koszt dostawy urządzeń oraz sprawowania obsługi serwisowej w okresie gwarancyjnym, w tym koszt wykonania raz na rok przeglądu zestawów połączonego z wymianą części zużywalnych (§ 5 ust. 4 umów). Pozostały 1% to koszt instalacji urządzeń i przeszkolenia personelu obsługującego dostarczony sprzęt – pod względem ekonomicznym jest nieuzasadnione tworzenie dla jednego procenta wartości odrębnej transzy płatności*”.

Podane w tym wyjaśnieniu wartości procentowe nie wynikały z dokumentacji udostępnionej kontrolerowi NIK, (dowód: akta kontroli str. 388-392, 478-556)

- b) w sporządzonym 8 lutego 2013 r. protokole „akceptacji instalacji” chromatografu cieczowego WIW zaakceptował zapis, zgodnie z którym gwarancja na to urządzenie trwa 12 miesięcy, mimo że w § 5 ust. 1 umowy okres gwarancji określony był na 24 miesiące. PWLW i st. inspektor w Zespole ds. Administracyjnych, który podpisał ten protokół, wyjaśnili, że zapis ten wynikał prawdopodobnie z zastosowania standardowego protokołu dostawcy, zaakceptowano go przez przeoczenie i nie zmienia on postanowienia § 5 ust. 1 umowy, (dowód: akta kontroli str. 494, 628-630)
- c) w sporządzonym 14 grudnia 2012 r. protokole odbioru chromatografu gazowego – który pozostawał w nieotwartych paczkach – zapisano, że „*dostarczone urządzenie jest zgodne z warunkami określonymi w umowie*”. PWLW i st. inspektor w Zespole ds. Administracyjnych, który dokonał odbioru, wyjaśnili, że:
- stwierdzono to poprzez porównanie specyfikacji zamówienia z opisami na opakowaniach, opatrzonych ostrzeżeniami dostawcy zakazującymi ich otwierania przed przyjazdem instalatorów,
  - takie zasady zostały przyjęte w – znanych zamawiającemu – procedurach wewnętrznych dostawcy,
  - WIW nie zawarł z dostawcą dodatkowych pisemnych ustaleń odnośnie tej kwestii. W ramach wcześniejszej współpracy z tymi dostawcami zawsze były stosowane takie same procedury i nigdy nie wystąpiły z tego powodu przeszkody w zrealizowaniu umów zgodnie z ich treścią,
  - protokół ten nie jest protokołem odbioru przedmiotu umowy, który zostanie podpisany po wszystkich czynnościach objętych umową (m.in. instalacji i uruchomieniu). (dowód: akta kontroli str. 505, 628-630)
2. W dniu 27 grudnia 2012 r. dokonano wydatków na usługi telefonii komórkowej i składki na ubezpieczenie społeczne z przekroczeniem ich wysokości zaplanowanej w rozdziale 01033, §§ 4110 i 4360 odpowiednio o 667,40 zł i 237,84 zł. Stanowiło to naruszenie przepisu art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁶. Odpowiednich zwiększeń planu wydatków dokonano decyzjami PWLW z 28 grudnia 2012 r. Wg wyjaśnienia Głównej Księgowej, przekroczenie planu wydatków w rozdziale 01033 §§ 4110 i 4360 zostało spowodowane spiętrzeniem prac w Zespole ds. finansowo-księgowych, wynikającym z dużej ilości dokumentów księgowych oraz dni wolnych. W dniach 21-27 grudnia oprócz opracowania i zaewidencjonowania tych dokumentów należało zaksięgować 236 dowodów bankowych, które winny być przeanalizowane pod kątem zgodności z planem finansowym. (dowód: akta kontroli str. 328, 348-359, 371-375)
3. Zmiana planu wydatków w rozdziale 01033 § 4480 – wynikająca z decyzji PWLW nr 4/12 z 13 sierpnia 2012 r. (zwiększenie o 10.000 zł) – ujęta została na koncie 980 – *Plan finansowy* z datą 14 sierpnia 2012 r., w wyniku czego zestawienie danych na kontach 130 i 980, po uwzględnieniu wydatku na kwotę 2.834,17 zł w dniu 13 sierpnia 2012 r., wykazywało przekroczenie planu wydatków na ten dzień w § 4480 o 2.673,36 zł. Zastępca Głównej Księgowej wyjaśniła, że dokonała zaksięgowania tej

¹⁶ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

zmiany planu z niewłaściwą datą, w okolicznościach nadmiaru obowiązków, spowodowanego pełnieniem zastępstwa za Główną Księgową oraz nieobecnością (zwolnienie lekarskie) innego pracownika Zespołu finansowo-księgowego.

(dowód: akta kontroli str. 326-347, 393-394)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia jednostkowych, rocznych sprawozdań budżetowych WIW za rok 2012:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),¹⁷
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),

a także sprawozdania finansowe za IV kwartał 2012 r. o stanie:

- należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone i przekazane do PUW w terminach przewidzianych dla dysponentów drugiego stopnia, określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁸ i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 601-609)

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków a także należności i zobowiązań w 2012 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 1.565.412 zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki wykazane zostały w kwocie 16.250.086 zł i były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28. Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Białymstoku w dniu 1 lutego 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 601-609, 615)

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota dochodów wykonanych była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 *Rachunek dochodów budżetowych* i wynosiła 1.565,4 tys. zł. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

(dowód: akta kontroli str. 601-609, 618-619)

Kwota wydatków ogółem za 2012 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 wyniosła 16.250,1 tys. zł i była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2012 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

(dowód: akta kontroli str. 601-609, 622-623)

¹⁷ W związku z nieplanowaniem i nierealizowaniem w 2012 r. zadań ze środków europejskich, Inspektorat nie sporządzał sprawozdań z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na Wspólną Politykę Rolną (Rb-28 Programy) oraz z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE).

¹⁸ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

¹⁹ Dz. U. Nr 43, poz. 247.

Dane za IV kwartał 2012 r. wykazane w kwartalnym sprawozdaniu o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Rb-N i kwartalnym sprawozdaniu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Rb-Z, były zgodne z ewidencją księgową. W WIW nie wystąpiły – podlegające wykazaniu w sprawozdaniu Rb-Z – zobowiązania wymagalne ani zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów.

(dowód: akta kontroli str. 601-609, 620-621, 625-626)

Sprawozdanie roczne z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) zostało sporządzone w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym²⁰. Kwoty wydatków wykazane w tym sprawozdaniu były zgodne z zapisami po stronie Ct konta 990 *Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym*.

(dowód: akta kontroli str. 601-609, 627)

Prawidłowo i w terminach przewidzianych dla dysponenta środków budżetu państwa drugiego stopnia, sporządzono i przekazano sprawozdania łączne (sporządzone na podstawie jednostkowych sprawozdań WIW i podległych powiatowych inspektoratów weterynarii).

(dowód: akta kontroli str. 601-609)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej rocznych sprawozdań nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych. Sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym było zgodne z ewidencją księgową.

3. Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

Przyjęta w WIW dokumentacja zasad rachunkowości obejmowała elementy wymagane przepisami art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²¹ (dalej *uor*). WIW posiadał opracowane i zatwierdzone do stosowania procedury kontroli finansowo-księgowej dokumentów. Określono w nich, stosownie do standardów rachunkowości, stanowiska i zakresy obowiązków osób odpowiedzialnych za wykonywanie poszczególnych czynności w ramach systemu rachunkowości, w tym kontroli funkcjonalnej.

(dowód: akta kontroli str. 117-126, 137-172)

W WIW od 1 stycznia 2012 r. funkcjonował system księgowości komputerowej „Enova” (moduł „Księgowość”) wersja 8.3. Zasady ochrony danych, w tym metody zabezpieczenia dostępu do danych oraz systemu ich przetwarzania określone zostały w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości. System księgowości komputerowej spełniał wymagania określone w *uor*, tj. zapewniał:

- ciągłość numeracji zapisów w dzienniku oraz ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu (art. 14 ust. 4 *uor*),
- kontrolę kompletności i poprawności zapisów, w tym poprawności sekwencji dat: operacji gospodarczej, dowodu i zapisu księgowego (art. 23 ust. 2 i 4 *uor*), przy czym umożliwiał ręczną modyfikację tych dat przez operatora,
- trwałość zapisów i brak możliwości ich modyfikacji (art. 23 ust. 1 *uor*), przy czym nie korzystano z możliwości zatwierdzania poszczególnych zapisów na bieżąco (dokonywano tego poprzez zamknięcie całego miesiąca, po sporządzeniu sprawozdań budżetowych).

(dowód: akta kontroli str. 127-129)

W rezultacie przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych WIW (dziennika za 2012 rok) i badania wyselekcjonowanych²² zapisów księgowych, nie stwierdzono przypadków ujęcia

²⁰ Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

²¹ Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.

²² przy wykorzystaniu modułu FK-skan – opcji programu PK 5.3.

operacji gospodarczych do niewłaściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej, braku ciągłości zapisów w dzienniku ani pomijania kont rozrachunkowych przy księgowaniu zakupów i nieterminowości księgowania dowodów. Nie stwierdzono także błędów w zakresie roku księgowania w zapisach ze stycznia 2013 r. Stwierdzono natomiast przypadki błędnej sekwencji dat, stosowania skrótów /kodów/ operacji gospodarczych bez wymaganego objaśnienia i dokonywania zapisów przez niezidentyfikowanego operatora określonego jako „administrator”. (dowód: akta kontroli str. 227-231, 257-258, 310)

Badanie (w zakresie spełnienia wymogów formalnych dotyczących poprawności dowodu, kontroli bieżącej i dekretacji dowodu oraz poprawności zapisu dowodu w księgach rachunkowych) próby 83 zapisów księgowych i stanowiących ich podstawę dowodów²³ o wartości 8.334 tys. zł, w tym 58 zapisów na kwotę 8.106,9 tys. zł dobranych metodą monetarną²⁴ i 25 zapisów na kwotę 227,1 tys. zł dobranych celowo, wykazało, że dowody i odpowiadające im zapisy księgowe zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym, z wyjątkiem 57 zapisów z nieprawidłowo określoną datą operacji gospodarczej²⁵ (dowód: akta kontroli str. 175-190, 222-226, 230, 257-258)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zobowiązania z tytułu ośmiu faktur o łącznej wartości 149.942,32 zł zaksięgowano – w postaci 14 zapisów²⁶ – do miesiąca niewłaściwego, tj. następującego po miesiącu, w którym dokonano zakupu. Stanowiło to naruszenie przepisów art. 20 ust. 1 uor, bowiem faktury te wpłynęły do WIW przed piątym dniem następnego miesiąca, tj. ustaloną w polityce rachunkowości datą kwalifikującą je do zaksięgowania w poprzednim miesiącu, zgodnie z datą operacji). Wynikło to – według wyjaśnienia Głównej księgowej – z przyjętego w polityce rachunkowości (błędnego) uproszczenia o treści „w trakcie roku obrotowego dokumenty, z których wynika płatność, ujmowane są w księgach w dacie wpływu”. Rezultatem tego było zaniżenie zobowiązań w sprawozdaniach Rb-28 na koniec lutego, marca, maja, lipca, września i listopada 2012 r. kolejno o 70.872,04 zł, 17.402,58 zł, 15.198,30 zł, 10.221,12 zł, 14.830,26 zł i 21.418,02 zł.

Inne 43 zapisy (o łącznej wartości 7.634.908,57 zł) zaksięgowano pod datą wpływu dowodu a nie datą operacji i nie skutkowało to księgowaniem do niewłaściwych miesięcy. Jak wyjaśniła Główna księgowa, wynikało to z „wprowadzania nowego programu księgowego i nieustawienia parametrów w programie” (ww. ustaleń dokonano na podstawie badania ogółem 83 zapisów na łączną kwotę 8.334.025 zł).

(dowód: akta kontroli str. 143, 179-190, 196-197, 201-204, 257-306, 371-375, 378-380)

2. Sprawozdania budżetowe z realizacji dochodów (Rb-27) i wydatków (Rb-28) za każdy z miesięcy 2012 roku zostały sporządzone na podstawie zestawień obrotów i sald konta 130 i kont zespołu „2” obejmujących zapisy umieszczone w buforze i dokonane w sposób nietrwały, tj. umożliwiające ich modyfikację bez pozostawienia śladu rewizyjnego (informacji o dokonanej zmianie). Stosownie do art. 23 ust. 1 uor, zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się w sposób trwały, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy stosować właściwe procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisu. Zgodnie zaś z § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości

²³ bez zapisów dotyczących: wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych, transakcji o wartości poniżej 50 zł oraz dobranych celowo zapisów badanych w ramach przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych. Zbiór do losowania objął zapisy o łącznej wartości 11.338.544 zł.

²⁴ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS). Parametry przyjęte do statystycznego doboru próby: ryzyko nieodłączne (RN) – wysokie, ryzyko zawodności systemów kontroli wewnętrznej (RZSKW) – średnie, ryzyko statystyczne (RS) – 20%, próg istotności ogólnej (TB) – 1,5%, współczynnik błędu oceny (k) – 0,75.

²⁵ przypadki te potraktowano jako błąd o charakterze systematycznym.

²⁶ W tym 3 zapisy o wartości 47.148 zł dobrane były losowo, a 11 zapisów o wartości 102.794 zł dobrane były celowo.

budżetowej²⁷, kwoty wykazywane w sprawozdaniach budżetowych powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej (ust. 2). Nieprawidłowości ujawnione w sprawozdaniach powinny być usunięte przed włączeniem zawartych w nich danych do sprawozdań łącznych lub zbiorczych. W razie potrzeby należy dokonać także odpowiednich zapisów korygujących w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego (ust. 5). (dowód: akta kontroli str. 125-129, 600)

Według wyjaśnienia Głównej Księgowej, *„w 2012 roku stosowana była zasada, że okresy obrachunkowe były zamykane po terminie sporządzenia sprawozdań budżetowych. Sporządzenie sprawozdań budżetowych nie oznacza zakończenia księgowania operacji gospodarczych danego okresu sprawozdawczego. Dlatego okresy rozrachunkowe były zamykane 5-8 dni po upływie terminu złożenia sprawozdań budżetowych, w miarę możliwości organizacyjnych i kadrowych”*.

W rezultacie stosowania zasad, o których mowa w wyjaśnieniu, sprawozdania budżetowe sporządzono na podstawie zapisów księgowych, które mogły być modyfikowane. (dowód: akta kontroli str. 371-375)

W świetle wyjaśnień zastępcy Głównej Księgowej, nietrwale zapisy księgowe (tj. zapisy z możliwością zmiany ich treści, m.in. w zakresie dat, kwot, treści operacji gospodarczej, bez uwidocznienia informacji o dokonaniu tej zmiany), na podstawie których dokonano wydruków zestawień obrotów i sald oraz sporządzono sprawozdania budżetowe za styczeń – grudzień 2012 roku stały się zapisami trwałymi z chwilą dokonania zamknięcia poszczególnych okresów sprawozdawczych (miesiące). Takiego zamknięcia dokonywano po sporządzeniu miesięcznych sprawozdań budżetowych za miesiące styczeń – listopad 2012 roku. (dowód: akta kontroli str. 381)

3. W 41.750 (z 63.724) zapisach dziennika 2012 roku objętych przeglądem analitycznym ksiąg rachunkowych, jako opisy operacji zastosowano dwuliterowe skróty /kody, których znaczenia nie objaśniono w formie pisemnej. Stanowiło to naruszenie art. 23 ust. 2 pkt 3 uor, zobowiązującego jednostkę do pisemnego objaśniania treści skrótów/kodów stosowanych w zapisach księgowych. (dowód: akta kontroli str. 173, 228, 234-244)

Główna Księgowa wyjaśniła, że brak takich objaśnień wynikał z przeoczenia i ma być uzupełniony w polityce rachunkowości. (dowód: akta kontroli str. 371-375)

4. W ogółem 4.832 (z 63.724) zapisach w dzienniku 2012 r. jako dokonującego zapisu wskazano niezidentyfikowanego operatora „administrator” – innego niż trzech operatorów (pracowników zespołu księgowości) wskazanych w pozostałych zapisach. Było to niezgodne z art. 14 ust. 4 uor, w myśl którego przy prowadzeniu ksiąg przy użyciu komputera zapis księgowy powinien posiadać m.in. dane pozwalające na ustalenie osoby odpowiedzialnej za jego treść. (dowód: akta kontroli str. 133-136, 311)

Według wyjaśnienia Głównej Księgowej, zapisy operatora określonego jako „administrator” miały być dokonywane przez ww. trzy pracownice zespołu księgowości. Praca „na hasła administratora” wynikała z braku doświadczenia w pracy z nowym programem oraz faktu, że „w trakcie wdrażania programu uczestniczył administrator (zmiana haseł, nadawanie uprawnień itd.). Wszystkie czynności wykonywane były na stanowiskach księgowych i omyłkowo nie nastąpiło wylogowanie z systemu jako administrator”.

(dowód: akta kontroli str. 371-375)

5. Nieterminowo i z pominięciem niektórych wymaganych zmian aktualizowano obowiązującą w jednostce politykę rachunkowości:
  - aktualizacja polityki rachunkowości WIW – wynikająca ze zmian rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.²⁸ – została dokonana z dniem 4 września

²⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 20, poz. 103, zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

²⁸ w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm.).

2012 r. (zarządzeniem PWLW nr 19/12), tj. 18 dni po upływie terminu określonego w § 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 stycznia 2012 r.²⁹ (do 17 sierpnia 2012 r.),
(dowód: akta kontroli str. 117-126, 137)

- w polityce rachunkowości WIW nie ustalono zasad funkcjonowania konta 976 – *Wzajemne rozliczenia między jednostkami*, a z zasad funkcjonowania konta 080 – *Środki trwałe w budowie (inwestycje)* nie usunięto zapisu wskazującego na możliwość ujmowania na tym koncie wartości niematerialnych i prawnych (zmiana ta wynikała z przepisów § 1 pkt 8 lit. b ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 stycznia 2012 r.),
(dowód: akta kontroli str. 117-126, 138-172)
- wykorzystywanie od 1 stycznia 2012 r. komputerowego programu „Enova” moduł „Księgowość” wersja 8.3 (firmy Soneta sp. z o.o.) do prowadzenia ksiąg rachunkowych, w polityce rachunkowości odzwierciedlono z dniem 4 września 2012 r. (wraz ze zmianą polityki rachunkowości zarządzeniem PWLW nr 19/12), a wcześniej figurował w niej program „FK”, wersja 5.0, firmy Computerland.
(dowód: akta kontroli str. 117-118, 127-129, 137, 170)

W świetle wyjaśnień PWLW (odpowiedzialnego za aktualizację polityki rachunkowości na podstawie art. 10 ust. 2 uor) i Głównej Księgowej (której PWLW powierzył wykonanie zarządzenie Nr 22/10 z 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości):

- opóźnienie wprowadzenia zmian w polityce rachunkowości wynikało z przebywania na urlopie od 13 sierpnia do 2 września 2012 r. Głównej księgowej, która projekt zmian przedłożyła po powrocie (wyjaśnienie nie wskazuje przyczyny niedokonania zmian przed 13 sierpnia 2012 r.),
- nie ustalono zasad funkcjonowania konta 976, gdyż w poprzednim roku nie wystąpiły wzajemne rozliczenia między WIW i inspektoratami powiatowymi (sposób ewidencji kwot wynikających z takich rozliczeń ma być opracowany), natomiast pozycji dotyczącej wartości niematerialnych i prawnych z zasad funkcjonowania konta 080, nie wykreślono „pomyłkowo” (wykreślenie ma nastąpić w aneksie do polityki rachunkowości),
- w pierwszych miesiącach 2012 roku dokonywano księgowania związanych ze sporządzeniem sprawozdania finansowego za 2011 rok w starym programie („FK” wersja 5.0 firmy Computerland), natomiast zatwierdzając w grudniu 2011 roku zapotrzebowanie na zakup modułów programu „Enova”, PWLW miał w sposób dorozumiany wyrazić zgodę na jego wdrożenie od 2012 r.
(dowód: akta kontroli str. 368-375)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, zaś pozytywnie z zastrzeżeniami – poprawność formalną zapisów księgowych (błąd o charakterze systematycznym w zakresie daty operacji gospodarczej) oraz skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych. NIK negatywnie ocenia wiarygodność ksiąg rachunkowych w zakresie wpływu na sprawozdawczość bieżącą.

²⁹ zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r., poz. 121).

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁰, wnosi o:

- 1) uwzględnianie w zawieranych umowach postanowień zabezpieczających wywiązanie się kontrahentów ze wszystkich ich obowiązków,
- 2) dokonywanie wydatków do wysokości określonej w planie finansowym,
- 3) prawidłowe ujmowanie w księgach rachunkowych dat operacji gospodarczych, zapewniające wykazywanie w sprawozdaniach budżetowych zobowiązań we właściwej wysokości,
- 4) wprowadzenie pisemnych objaśnień skrótów/kodów opisów operacji gospodarczych w zapisach księgowych, ujmowanie we wszystkich zapisach księgowych danych pozwalających na ustalenie osoby odpowiedzialnej za ich treść oraz zaktualizowanie polityki rachunkowości w zakresie zasad funkcjonowania kont 080 i 976.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 22 marca 2013 r.

Kontroler
Stanisław Żukowski
gł. specjalista k. p.

Dyrektor
Delegatury NIK w Białymstoku
Barbara Chilińska

.....
Podpis

.....
Podpis

³⁰ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.